

Dyskans seyth warn ugens (27)

An seythves dyskans warn ugens

Revision of Other Mutations, Plurals

****Read the passage**, taken from *Dres an Vledhen gans Brian Webb (amended)*

Gwra redya an skrif, kemerys dhyworth *Dres an Vledhen gans Brian Webb (amendys)*

Ow mos dhe-ves.

Seythen kyns Nadelik yw. Yma an teylu Pollglas ow mos dhe ²ji tas gwynn ha mamm wynn rag an dy'gol. Yma oll an teylu yn chambour an fleghes ha nebes serrys yw an tas. “Yma Alan ow ⁴tos yn y ²garr yn our ha nyns yw an fleghes parys na hwath. “Res yw dhyn fistena,” yn-medh an ²vamm, nebes serrys ynwedh. “Pyran, ple'ma dha ²grys gwynn? Ha Polin ple'ma dha ²bows?”

“Ottomma ow ³fows hag ottomma ow hatt a ²wlan hag ow manegow tomm; nebes yeyn yw yn-mes.” yn-medh Polin.

“Pyran, pyth esos ta ow ⁴kul yn-dann dha ²weli?” yn-medh an ²das.

“Yma ow ³thren omma neb le. Res yw dhymm y ²gavos kyns mos.”

Nebes a-wosa, puptra yw parys. Yn-medh an tas, “Wortiwedh y ⁵hyllyn mos.”

The words in the passage, affected by a mutation have been marked, see note 4. The most common mutation is the second which was revised in lesson 26

Gerva

chambour an fleghes	<i>the children's room</i>	<i>See note 1</i>
parys na hwath	<i>not ready yet</i>	<i>See note 2</i>
nebes serrys	<i>a little cross</i>	<i>Dialect: some cross</i>
krys (g) krysow	<i>shirt</i>	
pows (b) powsow	<i>dress</i>	
hatt (g) hattow/hattys	<i>hat</i>	
a wlan	<i>woollen</i>	
manek (b) manegow	<i>glove</i>	
tren (g) trenow	<i>train</i>	
neb le	<i>somewhere</i>	
res yw dhymm y gavos	<i>I must find it</i>	
wortiwedh	<i>at last</i>	

Notennow

1 chambour an fleghes

Remember possession in Cornish is given by two nouns with or without an between them.

Chambour flogh room (of a) child = a child's room

Chambour an flogh room (of) the child = the child's room

Chambour fleghes room (of) children = a children's room

Chambour an fleghes room (of) the children = the children's room

2 Negatives

To say 'the children are not ready yet' requires the use of a double negative in Cornish – 'nyns yw an fleghes parys na hwath' (not are the children ready not yet)

I don't want to go anymore – ny vynnav mos namoy

3 Plurals

most words have ow or yow added to make the plural

magor	ruin	magoryow	ruins
krys	shirt	krysyow	shirts
hatt	hat	hattow*	hats

**the plural hattys is also found and used,*

Similarly gris (g) (stair) is either grisow or grisys

masculine plurals of persons usually have yon added

pyskador	fisherman	pyskadoryon	fishermen
dyskador	teacher	dyskadoryon	teachers
tiek	farmer	tiogyon	farmers (but see below)

some words are irregular

flogh	child	fleghes	children
edhen	bird	ydhyn	birds
ki	dog	keun	dogs
kath	cat	kathes	cats
pysk	fish	puskes	fish
tiek	farmer	tiogow	farmers

some words have a 'collective' plural

gwedhen	tree	gwedhennow	gwydh	trees
losowen	herb	losowennow	losow	herbs
delen	leaf	delennow	del	leaves

parts of the body have a dual form

lagas	eye	dewlagas	lagasow	eyes
breggh	arm	diwvreggh	bregghow	arms
garr	leg	diwarr	garrow	legs

4 Some mutations

a) 3rd (breathed, spirate) mutation

	<i>b</i>	<i>ch</i>	<i>d</i>	<i>g</i>	<i>k*</i>	<i>m</i>	<i>p</i>	<i>t</i>
3 rd					<i>h</i>		<i>f</i>	<i>th</i>

* *kl* and *kr* not affected

Causes of the third mutation:

<i>ow</i>	<i>possessive adjective</i>	<i>my</i>	<i>all following words</i>
<i>hy</i>	<i>possessive adjective</i>	<i>her</i>	<i>all following words</i>
<i>aga</i>	<i>possessive adjective</i>	<i>their</i>	<i>all following words</i>
<i>tri</i>	<i>number</i>	<i>three</i>	<i>all following masculine words</i>
<i>teyr</i>	<i>number</i>	<i>three</i>	<i>all following feminine words</i>

(b) 4th mutation, (hard, provection)

	<i>b</i>	<i>ch</i>	<i>d</i>	<i>ga</i>	<i>ge</i>	<i>gi</i>	<i>gl</i>	<i>gr</i>	<i>gw</i>	<i>gy</i>	<i>go</i>	<i>gu</i>	<i>gro</i>	<i>gru</i>	<i>k*</i>	<i>m</i>	<i>p*</i>	<i>t*</i>
4 th	<i>p</i>		<i>t</i>	<i>ka</i>	<i>ke</i>	<i>ki</i>	<i>kl</i>	<i>kr</i>	<i>kw</i>	<i>ky</i>	<i>ko</i>	<i>ku</i>	<i>kro</i>	<i>kru</i>				

Some of the causes of the fourth mutation

- (i) After the present participle particle *ow*
- (ii) After the conjunction *mar* (*if*)

(c) 5th mutation, (mixed)

	<i>b</i>	<i>ch</i>	<i>d</i>	<i>ga</i>	<i>ge</i>	<i>gi</i>	<i>gl</i>	<i>gr</i>	<i>gw</i>	<i>gy</i>	<i>go</i>	<i>gu</i>	<i>gro</i>	<i>gru</i>	<i>k*</i>	<i>m</i>	<i>p*</i>	<i>t*</i>
5 th	<i>f</i>		<i>t</i>	<i>ha</i>	<i>he</i>	<i>hi</i>			<i>hw</i>	<i>hy</i>	<i>hwo</i>	<i>hwu</i>	<i>hwro</i>	<i>hwru</i>		<i>v</i>		

Causes of the fifth mutation

- (i) After the particle *y*
- (ii) After *ple* (*where*)
- (iii) After the adverbial particle *yn* (*da* → *yn ta*)

Exercise 1 Oberen 1

Use the correct mutation, where necessary, translating the numbers into words. Devnydh an treylyans ewn, pan yw res, ow treylya an niverow dhe eryow.

1 <i>ow</i> + <i>kath</i>	6 <i>4</i> + <i>ki</i>	11 <i>3</i> + <i>kath</i>	16 <i>yn</i> + <i>gwir</i>
2 <i>hy</i> + <i>tas</i>	7 <i>ow</i> + <i>pluven</i>	12 <i>3</i> + <i>manek</i>	17 <i>hy</i> + <i>pows</i>
3 <i>y</i> + <i>mamm</i>	8 <i>aga</i> + <i>kador</i>	13 <i>mar (if)</i> + <i>gallav</i>	18 <i>3</i> + <i>tren</i>
4 <i>ow</i> + <i>gul</i>	9 <i>yn</i> + <i>da</i>	14 <i>2</i> + <i>pows</i>	19 <i>y</i> + <i>karr</i>
5 <i>aga</i> + <i>kerens</i>	10 <i>dha</i> + <i>pasti</i>	15 <i>ow</i> + <i>dos</i>	20 <i>4</i> + <i>krys</i>

Exercise 2 Oberen 2

Read the passage and answer the questions which follow. Gwra redya an lavar ha gorthebi an govynnow a sew

Myttin da dhis! Dy' Sadorn, my a wra mos gans ow modrep dhe Hellys. Ni a vynn gweles tro eskelli an lu lestri ogas dhe'n dre, dhe Gilros. Neb prys ymons i ow neyja dhe'n mor dhe braktisya sawya tus a'ga skathow terrys. Heb an tro askell an varners martesen a wra beudhi.

Wosa hemma ni a vynn prenassa y'n dre. Yn Hellys, dell yw usys, nyns yw an park kerri leun. Yma gwerthji da ogas dhe'n arghantti ha modrep Tryphena a vynn prena kalter nowydh. Gwell yw genev gwerthji dillas! Martesen ni a yll eva koffi war-barth, a yll' ta dos? Yma bosti ogas dhe'n lytherva.

Answer in **English** Gwra gorthebi yn **Sowsnek**.

- 1) What day is your friend going to Helston?
- 2) With whom is she going?
- 3) What are they going to see first and where?
- 4) What may sometimes be seen?
- 5) What might happen without them?
- 6) Will the car park in Helston be full?
- 7) What does Aunt Tryphena want to buy?
- 8) What shop does your friend prefer?
- 9) What does she suggest you meet for?
- 10) Where is the restaurant?

Exercise 3 Oberen 3: Fill in the gaps Gwrewgh lenwel an gwagleow.

Dydh da! Ow hanow yw Wella. Yma teylu pur vras dhymm.
Hanow(*my wife*) yw Kate, pur deg yw hi ha kuv. Yma baban dhyn nans yw bledhen! Hanow (*my younger brother*) yw Harry, pur dhidhanus yw ev ha da yw ganso omlowenhe! Kowetha dha on.

Harry ha my, yma unn vodrep ha tri ewnter dhyn. (*our aunt*) yw henwys Anne, ha henwyn (*our uncles*) yw Andrew, hag Edward. Yma dew flogh dhe Anne, unn voves hag unn maw, yma diw voves dhe Andrew ha dhe Edward.

Soweth merwel a wrug (*our mother*) yn 1997 mes yth esa demedhyans aral dhe(*my father*), hanow (*his new wife*) yw Camilla.

Aswonys yn ta yw (*my grandmother*), hanow(*her husband*) yw Philip.

Exercise 4 Oberen 4 Write about 100 words, **in Cornish**. Gwra skrifa a-dro dhe 100 ger, **yn Kernewek**,

Kerdh yn Pow (*A walk in the countryside*).